

BEETHOVEN, OP. 45.

ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Στίχοι γερμανικοί του Gellert,
μεταφρασμένοι κ' ἑλληνικά στο
ρυθμό τῆς μουσικῆς τοῦ Beetho-
hoven.*

Χριστέ, σ' εὖσὲ προσπέφτω ἡ Κολασμένη
τὸ κρῖμα κλειῶ μέσ' στήν καρδιά...
Δές! τί φοιχτὴ κατάρρα μὲ βαραίνει,
πῶς χύνω δάκρυα θερμά.
Ἐσένα ἐγὼ θρηνηῶντας ἱκετεύω,
λυμένα σέρνω τὰ μαλλιά.
ὦ Θεέ μου, ὡς πότε ἀνάγκη νὰ παλαίβω
στὴ μαύρη κ' ἔρημ σκοτεινιά;
Χριστέ, βαρὺ κι ἂν ἔχω κάμει κρῖμα,
ποινὴ βαρεῖα μὴ βάλης Σὺ!
Σκυμμένη ἐδῶ, μπρὸς στήναι σου τὸ βῆμα,
πικρὰ θρηνῶ ἡ ἁμαρτωλή.
Ἄν θέλῃς Σὺ, ἡ οὐράνια χάρις ἐμένα
θὰ περιλάβῃ μ' ἅγιον φῶς
παρηγοριὰ σὲ στήθια πληγωμένα
Ἐσὺ δὲ καλὸς σκορπῆς Θεός.
Σὺ δὴ γηγῆς με στοῦ καλοῦ τὸ δρόμο,
νὰ ἰδῶ τὸ φῶς τάληθινό,
νάκολουθῶ τὸ θεϊκὸ σου νόμο
κ' ἐμπρὸς σου χάρις νάβρω ἐγώ.
Γενοῦ προστάτης, φίλος, ὁδηγός μου,
σιμὰ σου ἐγώ, Χριστέ, νάρθῶ!...
...Τάχνό μου κλάμα τὸ ἄκουσε ὁ Θεός μου,
καὶ μὲ καλεῖ στὸν οὐρανό.

N. Π.

* Τὸ θρησκευτικὸ τοῦτο τραγούδι δὲν εἶναι ἄγνωστο μέσα
στὴν Ἀθήνα. Τὸ ἔχουνε τραγουδήσει, μὲ τὴ γαλλικὴ του
μετάφραση, καὶ ἡ Κα Καλὸ καὶ ἡ Κα Φωκᾶ, στὴν τελευταία
τῆς συναυλία.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ!

Φίλε «Νουμά»,

Σ' ἔνα γράμμα του ἀνοιχτὸ πρὸς τὸ Γκαλῆπ ποὺ
δημοσίεψε στὴ Σαλονίτικη «Μακεδονία» ὁ κ. Κοσμί-
δης, πρὶν κτλ. στὴν Πόλη καὶ τῶρα νομικὸς σύμβου-
λος, υπάλληλος δηλ. τῆς Ἑλλ. Κυβέρνησης, στὴ Γεν.
Διοίκηση τῆς Μακεδονίας, παραπονιέται πὺς ἡ Τουρ-
κικὴ Κυβέρνηση ἀθάίρετα, Τούρκικα δηλ., τοῦ κα-

τάσκεισε ἀλάκερη τὴν περιουσίαν του καὶ τὰ
παρακάτου μόνον τὸν κ. Κοσμίδη ἐνδιαιφέρουν, ὅχι
καὶ μᾶς.

Κεῖνο ποὺ μᾶς ἐνδιαιφέρει ἐμᾶς εἶναι ἡ ἀδιαντρο-
πιὰ—δὲ βρίσκουμε πιά ἀλαφριά λέξη— τοῦ κ. Κοσμί-
δης, γιατί ἐνῶ εἶναι Ἑλληνας—ἔτσι τουλάχιστο φαίνε-
ται ἀπὸ τὸ πρᾶνόν του— καὶ υπάλληλος τῆς Ἑλλ.
Κυβέρνησης, μιλάει μὲ σέβας καὶ μὲ ἀγάπη γιὰ τὴν
Τουρκία, ἀποκαλώντας τὴν «πατρίδα του» καὶ καρτε-
ρεῖ νάρθῃ ἡ ἅγια μέρα ποὺ θὰ βασιλέψῃ ἡ «εὐνομία»
στὴν Τουρκία (ἐνῶ ὅλοι μας ἐμεῖς ἐδῶ οἱ Ἕλληνες
καρτεροῦμε νὰ βουλιᾷξῃ τὸ περίφημό αὐτὸ Τούρκοβα-
σίλειο), γιὰ νὰ βρεῖ τὸ δίκιο του καὶ νὰ πάρει πίσω τὸ
βίός του.

Αὐτὸς εἶναι, τὸ φωνάζει μὲ περηφάνεια, Ὁθω-
μανὸς ὑπὴκοος, κι ἂς τὸν ξεγράφῃ ἡ Τουρκία, κ'
εὐχαριστεῖ, σὰν Ὁθωμανὸς ὑπὴκοος, τὴν Ἑλλ. Κυ-
βέρνηση ποὺ τοῦ πρόσφερε μιὰ θέση, μὰ κι αὐτὴ ὅχι
ἀσχετὴ ἀπὸ τὴν Ὁθωμανικὴν του ὑπηκοότητα, ἂψ οὐ
τὸν ἔχει διορίσει νομικὸ σύμβουλο γιὰ τὰ «Ὁθωμανι-
κὰ ζητήματα», μ' ἄλλα λόγια, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ δια-
φεντέβῃ τοὺς συμπατριῶτες τοῦ Ὁθωμανοῦ. Σ' ὅλο
τὸ γράμμα του φιγουράρουν οἱ φράσεις: «Ἡ Πατρίδα
μου», ἡ Τουρκία δηλ., καὶ «ἡ Ἑλλ. Κυβέρνηση», τὸ
ξένο Κράτος δηλ., κι ἀπορεῖ κανεὶς πὺς ὕστερ' ἀπ'
αὐτὸ τὸ περίφημο γράμμα, ἂν καὶ περάσανε τόσες μέ-
ρες ἀπὸ τὴ δημοσίευσή του στὴ «Μακεδονία», πρὶν
τοῦ ἀπαντήσῃ ὁ Γκαλῆπ, δὲν τοῦ ἀπάντησε ὁ κ. Βε-
νιζέλος καὶ δὲν τοῦ εἶπε:

— «Κύριε Ὁθωμανὲ ὑπὴκοε, ἔχω Ἕλληνες πολί-
τες νὰ βάλω σ' αὐτὴ τὴ θέση καὶ ἡ ἀφεντιά σου πῆ-
γαινε νὰ ἐργαστεῖς γιὰ τὴν «εὐημερία» τῆς πατρίδας
σου γιὰ νάρθῃ μιὰν ὥρ' ἀρχύτερα ἡ ποθητὴ μέρα ποὺ
θὰ βασιλέψῃ ἡ «εὐνομία» στὴν Τουρκία γιὰ νὰ βρεῖς
τὸ δίκιο σου καὶ τὸ βίός σου!

Αὐτοὶ εἶναι οἱ πατριῶτες ποὺ μᾶς τοὺς ἔστειλε ἡ
Τουρκία κάθε λίγο δὴ γιὰ νὰ γονατίζουν τὸν ἰδιαίτερο
προϋπολογισμὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, νὰ
παίρνουνε τετράπαχες δημόσιες θέσεις, νὰ λιμοκτονοῦν,
οἱ ἄμειροι, στὰ μεγαλύτερα ξενοδοχεῖα τῆς Ἀθήνας,
νὰ ἐπικρίνουν περιφρονητικὰ τὴν Κυβέρνηση καὶ νὰ
μιλᾶνε γιὰ Μεγάλῃ Ἑλλάδα.

Νὰν τοὺς χαϊρόμαστε.

Δικός σου

ΕΝΑΣ ΜΗ ΟΘΩΜ. ΥΠΗΚΟΟΣ

TAINE.—Ὁ τίμιος ἄνθρωπος στὸ Παρίσι λείει ψέματα
δέκα φορὲς τὴ μέρα, ἡ τίμια γυναῖκα εἴκοσι, ὁ ἄνθρωπος
τοῦ κόσμου ἑκατό. Δὲν μπόρεσαν ποτὲ νὰ λογαριάσουν πόσες
φορὲς τὴ μέρα λείει ψέματα μιὰ γυναῖκα τοῦ κόσμου.

TAINE.—Σὲ κάθε οἰκογένεια ὑπάρχει μιὰ πληγὴ, κα-
θὼς μέσα στὸ μῆλο τὸ σκουλήκι.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοχρήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 1, ΑΘΗΝΑ

Συντρομὴ χρονιδική : Γιά τὴν Ἑλλάδα δρ. 10. Γιά τὸ ἔξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Γιά τίς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τριμηνές συντρομῆς (3 δρ. τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομῆς ἂν δὲν προπληρώσει τὴ συντρομὴ του. Γιά τὸ 1916 ἡ συντρομὴ δριστηκὲς σὲ 20 δρ. φρ. τὴ χρονιά.

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιῶνται στὸ γραφεῖο μᾶς διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κιόσκια καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου (ὁδὸς Σταδίου 12).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΤΑ ΠΡΑΜΑΤΑ εἶναι πολὺ ἀπλά. Τὸ Κράτος εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα. Καὶ ἡ ἀνάγκη αὐτὴ εἴτιχε νῆναι πολὺ φυσικὴ. Ἐξόδα καθεμερνὰ γιὰ τὴν πολεμικὴν ἐτοιμασίαν, εἰσπραξὴ φόρων παραπολὺ χαλαρῇ, ἔξοδα ἀπαραίτητα γιὰ μιστοὺς καὶ γι' ἄλλες μύριες ἀνάγκες τῆς ὑπερείας. Τὰ χρήματα ποὺ τοῦ χρειαζόντουσαν τὸ Κράτος τὰ ζήτησε ἀπὸ τὴν Τράπεζαν, ποὺ λέγεται, κ' Ἑθνικὴ κ' εἶναι παραφορτωμένη με Κυβερνητικὰ προνόμια. Καὶ ἡ Τράπεζα σ' αὐτὴ τὴν κρίσιμην περίστασιν, ξέχασε τὸν προορισμὸς τῆς, ξέχασε πὼς εἶναι Ἑθνικὴ καὶ ζήτησε νὰ κερδοσκοπήσῃ. Ἐδῶ σ' ἔχω. Πᾶρε ἕνα καὶ δῶσε μου δέκα. Δηλ. σὺν τοκογλύφος φέρθηκε. Ζήτησε τὸ Κράτος, γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὴν τοκογλυφίαν, νὰ δανειστεῖ, γιὰ τίς πιὸ βιαστικὰς ἀνάγκες του, τὰ δύο τρίτα ψωροεκατομμύρια ποὺ εἶναι προσωρισμένα γιὰ τὴ ναυαρχίδα. Ἄλτ! Οὔτε αὐτὰ δὲ θὰν τὰγγίζεις, μιά καὶ τὰ φυλάω ἐγώ!

Πόλεμος δηλ. συστηματικὸς τῆς Τράπεζας κατὰ τοῦ Κράτους. Καὶ τὸ Κράτος σὲ μιὰ τέτια περίστασιν εἶχε ὅλα τὰ δικαιώματα νὰ περαιοπιστεῖ τὸν ἑαυτοῦ. Καὶ τὰ δικαιώματά του τὰ μετχειρίστηκε με τὸ νομοσχέδιο ποὺ ὑποβλήθηκε στὴ Βουλὴ.

ΜΑ ΕΤΣΙ, λένε, περιορίζονται τὰ δικαιώματα τῆς Ἑθν. Τράπεζας. Γιατί νὰ μὴν περιοριστοῦνε; Μὰ εἶται, λένε, ἡ Κυβέρνηση «εἰσπηδήσῃ» στὴν Ἑθν. Τράπεζαν. Γιατί νὰ μὴν «εἰσπηδήσῃ»; Μόνο ὁ κ. Εὐταξίας θάχει νὸ προνόμιον νὰ «εἰσπηδᾷ» καὶ νὰ χορεύει; Μὰ εἶται, λένε, αὔριο ἡ Κυβέρνηση, ἂν τῆς καπνίσαι, θὰ μπορεῖ νὰ ἐπιτάξῃ τὰ χρήματα ποὺναι κατατεθειμένα σ' αὐτὴν. Γιατί νὰ μὴν τὰ ἐπιτάξῃ; Μόνο τὸ δικό μου ζῶ, καὶ τὸ δικό μου κάρρο καὶ τὸ δικό μου

παιδί θὰ ἐπιτάξαι, καὶ τὰ δικά σου ἑκατομμύρια θὰν τὰ σέβεται σὺν κατὰ ἱερὸ;

Ὅχι, κύριοι. Θέλετε Κράτος; Μὰ τὸ Κράτος εἶται θὰν τὸ χετέ καὶ στὴν καμπούρα σας, καὶ ὅχι μοναχὰ στὴ δική μας, τὴν προλετάρικη καμπούρα. Τὰ καλὰ τοῦ Γιάννη γιὰ σᾶς, καὶ τὰ κακὰ τοῦ γιὰ μᾶς; Ὅχι. Καλὰ κακὰ γιὰ ὅλους μας. Αὐτὸ εἶναι τὸ Κράτος. Ἀδὲ σᾶς ἀρέσει, γκρεμίστε το, ἀλλάχτε το. Ὅσο-ὅμως τὸ κρατᾶτε, ἔχετε χρέος καὶ νὰν τὸ σεδῶσατε.

ΩΣΤΟΣΟ θέλουν νὰ ποῦνε, καὶ τὸ πιστεύομε, πὼς στὴν περίστασιν αὐτὴ ὁ κ. Εὐταξίας φέρθηκε περισσότερο ὡς ἀντιπολιτευόμενος καὶ λιγότερο ὡς Διοικητὴς τῆς Ἑθν. Τράπεζας καὶ ἀνῆλθε, τόσο πεισματικὰ τὴ συντρομὴ τῆς Τράπεζας στὴν Κυβέρνηση, μετὰ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰν τὴ φέρει σὲ στενὸχώρην θέσιν καὶ θὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ παραιτηθῇ. Καὶ, καθὼς μᾶς βεβαίωσε πρόσωπον ποὺ βρίσκεται πολὺ κεντὰ στὴν Κυβέρνηση, εἶταν ἐτοιμὴ ἀλήθεια νὰ παραιτηθῇ ἂν τὴν ἐσωζε τὸ τηλεγράφημα ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὸ Μπροντὸ τὴν τελευταία στιγμὴ κ' ἔφερνε τὴν εἰδησὴ πὼς ἡ Γαλλία στέλνει εἴκοσι ἑκατομμύρια ἀπέναντι τῆς δευτέρας δόσης τοῦ μεγάλου δανείου μας.

Κ' εἶται, ἂν δὲν ἐπρόφτανε τὸ σωτήριο αὐτὸ τηλεγράφημα, θὰ γενότανε τοῦτο τὸ πρωτάκουστο στὸν κόσμον, νὰ πέσει μιὰ Κυβέρνηση πρὶν τὴ θέλει ὁ Λαός, ἀφοῦ ἔχει στὴ Βουλὴ τὴν πλειονοψηφίαν, ποὺ τὴ θέλει τὸ Στέμμα, ποὺ τὴ θέλει ἀκόμα καὶ ἡ Εὐρύπεια, καὶ ποὺ δὲν τὴ θέλει μόνο ὁ κ. Εὐταξίας.

Νᾶ, δόξα μιὰ φορά.

«ΤΑΥΤΟ μαινόμενο» τὸν εἶπε μέσα στὴ Βουλὴ τὸν πρωθυπουργὸ ὁ κ. Ράλλης, ποὺ ἄλλοτε δὲν καὶ λόγου του εἶχε κερδίσει μετὰ τίς πράξεις του τὸν τίτλον τοῦ furioso ἥρωα τοῦ Ἀριστοῦ. Χρειάζεται ὡςτόσο καμιά φορά ἕνας πρωθυπουργὸς νᾶναι καὶ λίγο ταυρος, σὰ βρίσκεται μπροστὰ σὲ τέτια, ὅχι καὶ τόσο τίμια, φερσίματα.

Ὅσο γιὰ τὸν ἀντιπολιτευόμενο τύπον, αὐτὸς πιά εἶναι καὶ εἶναι γιὰ τὰ πανηγύρια. Γράψανε, πάνθεν σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, τόσων νόστιμα ποὺ ἀποροῦμε πὼς δὲ γράψανε—ὡςτόσο μπορεῖ νὰν τὸ γράφουνε καὶ αὐτὸ—πὼς ἡ Κυβέρνηση δωροδόκησε τίς φημερίδες ποὺ πήγαν μετὰ τὸ μέρος τῆς σ' αὐτὴ τὴν περίστασιν.

Λὲς τὸ Καζίνο καὶ ὁ Στρατούλης, κ. Πῶπ, νὰ μὴν ἀνοίξανε τίς κάσες τους;

ΤΑΙΝΕ.—Παροιμία χωριάτικη: Ἐνας πατέρας μπορεῖ νὰ θρέψῃ δώδεκα παιδιά καὶ δώδεκα παιδιά δὲν μποροῦνε νὰ θρέψουν ἕναν πατέρα.

ΓΙΑΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΩΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

— Τὰ κράτη γεννιούνται, μεγαλώνουν και πεθαίνουν. Όπως ακριβώς και οι άνθρωποι. Και μερικά απ' αυτά τὰ κράτη που σβύνουν ξεχνιούνται δλως διόλου. Άλλα όμως αφήνουν σημάδια του περασμού τους. Η Ιστορία είναι γεμάτη από παραδείγματα. Μά έμεις; σάν Έλληνες που είμαστε πρέπει να διούμε τὸ παράδειγμα τῆς γιαγιάς μας τῆς ἀρχαίας Ελλάδας. Άλλωστε είναι και τὸ καλλίτερο που υπάρχει ως σήμερα. Κανένας δὲν ἔχει νὰ δείξη πιο καλὸ. Όλα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἀπὸ τὰ παλιὰ τὰ χρόνια θαυμάζουν τὰ μνημεῖα που ἀφήκανε οἱ ἀρχαῖες Ἑλληνικὲς πολιτείες. Κι' όλα αυτά τὰ μνημεῖα μαζί τὰ σνεμάζουμε πολιτισμό. Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι ὁ ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς Πολιτισμός. Καὶ ἐνῶ ἐκείνοι που τὸν ἐκάμανε πεθάνανε, αὐτὸς ζῇ και θὰ ζῇ γιὰ πάντα στηλόνοντας ψηλά τῇ δόξᾳ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Κάθε κράτος, λοιπὸν, που ἀργὰ ἢ γρήγορα σύμφωνα με τὰ διδάγματα τῆς Ιστορίας, θὰ σδύσει, πρέπει νὰ προσπαθήσει νὰ δημιουργήσει ἕνα δικὸ του πολιτισμό. Κ' ἔτσι δὲ θὰ ξεχαστεῖ ποτέ. Αὐτὸ, λοιπὸν, πρέπει και ἐμεῖς εἰ σήμερον! Ἑλληνες νὰ κάμουμε. Τὸ ζήτημα ἔμως εἶναι πῶς.

Τὸ ὀλικὸ ὑπάρχει. Τὸ δέιξαν οἱ τελευταῖοι δυὸ πόλεμοι. Τὸ Ἑλληνικὸ ἔθνος ὅπου και νὰ βρίσκεται ἔχει μέσα του δυνάμεις. Δυνάμεις που τὸ Κιλκίς και ἡ Κρέσνα μᾶς δείχνουνε ὀλοφάνερα. Δυνάμεις που ἡ Ἑλληνικὴ σημαία μᾶς δείχνει πλέοντας τοὺς ὠκεανούς. Δυνάμεις που οἱ συνεισφορὲς γιὰ ἔθνικοὺς σκοποὺς μᾶς δείχνουνε ἀκόμα και στὰ πέρατα τῆς Γῆς. Δυνάμεις που «ὁ Πόλεμος ἐν Πολέμῳ», ἡ «Ρέα» ἢ «Μπαγιαντέρα» κ.τ.λ, μᾶς δείχνουνε κάθε μέρα. Δυνάμεις που ἡ «Φλογέρα τοῦ Βασιλιά», ὁ «Δωδεκάλογος τοῦ Γύφτου», ἡ «Αγνή», «Μαρτύρων και ἡρώων αἷμα» κ.τ.λ. ζωγραφίζουνε πιστὰ στὸ μεγάλο πίνακα τῆς ζωῆς. Ἐχομε λοιπὸν, και ὀλικὲς και ἡθικὲς και πνευματικὲς δυνάμεις ὡς ἔθνος γιὰ νὰ μπορούμε νὰ κάμουμε ἕνα νέο πολιτισμό. Ἐνα πολιτισμὸ ξεχωριστὸ χωρὶς νὰ ἔχη μέσα του γιὰ καρδιά τὴν ἀπομίμηση. Δὲ λέω πῶς πρέπει νὰ περιφρονήσωμε κάθε ξένο πολιτισμὸ. Όχι! Θέλω νὰ πῶ πῶς δὲν πρέπει νὰ τότε παίρνουμε σὰ μαῖμούδες γιὰτὶ εὐδοκίμησε σ' ἄλλο ἔθνος.

Αὐτὸ δὲν εἶναι λόγος νὰ μᾶς κάνει νὰ νομίζουμε, πῶς θὰ μπορέσει νὰ μᾶς ὠφελήσει. Ἰσῶς ἐμεῖς σάν ἄλλο ἔθνος που είμαστε, διαφέρουμε πολὺ ἀπὸ καίνο τὸ ἔθνος. Κ' ἔτσι δὲ θὰ μᾶς πηγίνει ὅπως στὸ μεγάλο κεφάλι δὲν πάει τὸ μικρὸ καπέλλο και γίνεται γελοῖο. Πρέπει λοιπὸν πρῶτα νὰ ξετάζουμε τὸν ἑαυτὸ μας κλά. Νὰ τότε μάθουμε και νὰ δοῦμε τί μᾶς χρειάζεται. Κ' ἔτσι κάνοντας ὅ,τι χρειάζεται γιὰ μᾶς τοὺς Ἑλληνες και ὅχι παίρνοντας ὅ,τι μόνο γιὰ τοὺς Γερμανοὺς και τοὺς Ἑγγλέζους εἶναι ἐφαρμόσιμο, θὰ πά-

με μπροστά. Ἐτσι θὰ κάνουμε ξεχωριστὸ πολιτισμὸ, ὅπως ἀρμόζει σὲ κάθε ἔθνος.

* *

— Ἐνα πρᾶμα μόνο πρέπει νὰ παρατηρήσω. Ἐνα πρᾶμα πολὺ σπουδαῖο γιὰτὶ αὐτὸ θάνα ἀπὸ τοὺς πειὸ μεγάλους συντελεστὲς τοῦ πολιτισμοῦ μας τοῦ νέου. Αὐτὸ εἶναι τὸ ὅτι τὸ παλιὸ τὸ κράτος δὲ θ' ἀποτελέσει ἢ πιο καλὰ δὲν μπορεί ν' ἀποτελέσει τὸν πυρῆνα τοῦ νέου αὐτοῦ πολιτισμοῦ. Οὔτε ἔμως και εἰ νέες ἐπαρχίες. Μ' αὐτὰ που ἔχομε τώρα μπορούμε νὰ ετοιμάζουμε πολλὰ καλὰ πράματα, μὰ ἡ μαγιά λείπει. Καὶ ἡ μαγιά εἶναι ἡ Βοσπορίτισσα.

Ἰσῶς ἐκεῖνος που διαβάζει τὰ πάρα-πάνω ρωτή-σει: Μὰ γιὰτί, μήπως ἐμεῖς δὲν είμαστε ἱκανοί; Γιατί περιφρονᾷς τὸ κράτος αὐτὸ ἔτσι; Μήπως αὐτὸ δὲν εἶτανε ἡ ἀρχὴ ὀλης αὐτῆς τῆς ἀναγέννησης;

Δὲν πιστεύω ποτέ. Ἑλλήνας νὰ περιφρονήσει αὐτὸ που κάμε τὸ μικρὸ αὐτὸ κρατίδιο. Ἐγὼ τουλάχιστο μ' αὐτὰ που λέγω δὲ θέλω νὰ τὸ περιφρονήσω. Διόλου. Ἀλλὰ ἡ θέση του εἶναι διάφορη ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἔθνους. Στὸ μικρὸ αὐτὸ κράτος ζῇ Ἑλληνισμὸς νέος. Ἐνα μέρος τοῦ ἔθνους που μόλις ἔχει προπαποῦδες. Βρ. σκόντανε δὲ σὲ τέτοιες συνθήκες που δὲν εἶτανε δυνατό αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ ἔθνους νὰ κάμει μεγάλες προόδους δηλ. ἀφύσιες. Γιὰ ν' ἀναπτύξει ἕνα ἔθνος πολιτισμὸ δικὸ του πρέπει νὰ περάσει πολὺς καιρός. Πάρα πολλὸς. Ὁ Goethe γράφει στὸν Eckerman: Γιὰ νὰ ποῦμε ἐμεῖς εἰ Γερμανοὶ πῶς είμαστε πολιτισμένοι πρέπει νὰ περάσουνε ἀκόμα 2 και 3 αἰῶνες.» Καὶ ἐπέρασε ἕνας. Ἀς μαρτυρή-σουνε τὰ ἐρεῖπια τοῦ Λουθαίνου ἂν ὁ Coethe εἶχε ἀδικο.

Μὲ τὸ λίγο, λοιπὸν, καιρὸ που εἶχε τὸ κράτος αὐτὸ τὸ μικρὸ εἶτανε ἀδύνατο νὰ πολιτιστεῖ και νὰ παρουσιάσει στὸν κόσμο ἕνα νέο πολιτισμὸ. Ἐνα πολιτισμὸ δικὸ του, ξεχωριστὸ. Γι' αὐτὸ λέγω και πάρα πάνω πῶς ἡ παλιὰ Ἑλλάδα δὲν εἶχε τὸν καιρὸ και δὲν μπορούσε νὰ τὸ κάμει. Ὡστε δὲν εἶναι περιφρόνηση, εἶναι μιὰ ἀλήθεια που καθόλου δὲν ἐπηρεάζει τὸ γόητρο τῆς Παλιᾶς Ἑλλάδας. Ἀπλούστατα δὲν εἶχε τὴ δύναμη τὴν ἀπαιτούμενη. Ὅπως και τὸ μικρὸ παιδί δὲν ἔχει δύναμη νὰ κουνήσει ἕνα βαρὺ πρᾶμα, χωρὶς βέβαια νὰ τὸ περιφρονήσει κανένας γι' αὐτό.

Τώρα ἂς ἔρθουμε και στὶς νέες χώρες. Καμμὶ ἀπ' αὐτὲς δὲν εἶμινε ποτέ. Ἰσχυρὴ ὥστε νὰ μπορεί νὰ κάμει δικὸ της πολιτισμὸ. Ποτέ. ἢ Κρήτη ἐν ἡσυχασε γιὰ νὰ μπορέσει νὰ κάμει πρῶτο στὰ γράμματα, στὶς καλὲς τέχνες κτλ. Ποτέ. ὁ Ἡπειρώτης δὲν αἰστάντηκε τὸν ἑαυτὸ του ἐλεύτερο. Πάντα ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του κρεμόντανε τὸ σπαθὶ τοῦ ἀγρίου Ἀρβανίτη. Ὅσο γιὰ τὴ Μακεδονία ὀλοι μας ξέρομε τί τράβηξε. Δὲν πρέπει, λοιπὸν, νὰ περιμένομε πρόοδο μεγάλη στὸν πολιτισμὸ ἀπὸ τίς νέες χώρες.

Δὲν εἶχανε τὴν εὐκαιρία νὰ προσδέψουνε. Ὅχι, ἐπὶ δὲν μπορούνε. Τὸ ὀλικὸ ὑπῆρχε μὰ ἡ εὐκαιρία δὲν ὑπῆρχε. Καὶ μέσα σὲ δυὸ χρόνια λευτεριάς τί μπορούνε νὰ κάνουνε, ἀφοῦ καθὼς λέει γιὰ τὴν ἡσυχὴ Γερμανία μὲ βλεψὶς τίς εὐκαιρίες χρειάζονται αἰῶνες; Κ' οἱ νέες, λοιπόν, χώρες δὲν μπορούνε νὰ τότε κάμουνε τὸ νέο αὐτὸ πολιτισμό. Εἶναι καλὸ ὀλικό. Μπορεῖ κανένας νὰ παρομοιάσει τὴν τορινὴ Ἑλλάδα μὲ ἓνα λουλούδι ἀνοικτὸ ποὺ περιμένει νὰ τραφεῖ καὶ νὰ πάρει μέσα του τὴ γύρη γιὰ νὰ κάμῃ τὸν καρπὸ. Ἐδῶ ἡ γύρη εἶναι ὁ ὑπόλοιπος ὑπόδουλος καὶ Ἑλληνισμὸς καὶ μάλιστα ἡ Πόλη.

* *

Ὁ ὑπόδουλος αὐτὸς Ἑλληνισμὸς βέβαια δὲν εἶναι ἕλος σὲ κατάστασιν νὰ γίνῃ γύρη. Ἡ Σμύρνη ὅμως καὶ ἡ Πόλη γιὰ νὰ μὴν πῶ ἄλλες πολιτείες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἶναι ἀπαραίτητες. Αὐτὲς θάβῃ ἡ γύρη καὶ πρὸ πάντων ἡ Πόλη ποὺ μπορεῖ νὰ γεννήσῃ τὸ νέο αὐτὸ καρπὸ ποὺ θὰ τότε λένε Νεοελληνικὸ Πολιτισμό.

Ἡ Σμύρνη, ἔχει ἐξίκετο Ἑλληνικὸ χαραχτήρα. Οἱ Τούρκοι τὴν ἔλεγε Γκιοῦρ—Ἰσμίρν. Καὶ οἱ Ἑλληνες ποὺ ζοῦνε ἐκεῖ μέσα δὲν εἶναι 50—60 χρόνῳ οἰκογένειες. Εἶναι 2, 3 καὶ 4 αἰῶνων οἰκογένειες πατριαρχικές. Καὶ εἶναι μὲν ὑπὸ τὸ ζυγὸ τοῦ Τούρκου, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς τους ὁ μεγάλος τοῦ κράτους καθαρὸς Ἑλληνες. Ἀπόδειξη πὼς κ' οἱ Τούρκοι μιλοῦν Ἑλληνικά. Κ' ἔτσι ἀναπτύχθηκε μιὰ Ἑλληνικὴ κοινωνία. Μιὰ κοινωνία ποὺ καὶ οἱ παπποὺς καὶ οἱ προπάππους καὶ οἱ προπάππους τοῦ προπάππου των, γιὰ νὰ μὴν πῶ παραπάνου, γεννηθήκανε μέσα σ' αὐτὸ τὸν πολιτισμό. Πέρασαν αἰῶνες. Οἱ οἰκογένειες μένουνε ἀκέρειες Ἑλληνικές, ἀναθρεμμένες καὶ ποτισμένες μὲ τὸ γάλα ἐνός πολιτισμοῦ, γεννημένου στὴ σκλαβιά, καθαρὰ Ἑλληνικοῦ. Οἱ αἰῶνες ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ πεῖ πὼς εἶναι πολιτισμένος πέρασαν. Ὑστεροῦνε βέβαια καὶ αὐτοὶ μὰ ὅχι σὰν κ' ἐμᾶς.

Μὰ ἂν μπορεῖ κανένας νὰ πεῖ αὐτὰ γιὰ τὴ Σμύρνη τί μπορεῖ νὰ πεῖ γιὰ τὴν Πόλη; Τὴν Πόλη ποὺ εἶτανε κ' εἶναι καὶ θάβῃ πάντα Ἑλληνική. Καὶ τὰ βουνά της. Κ' οἱ δρόμοι της. Κ' οἱ πλατείες της. Ὅλα μυρίζουνε Ἑλληνισμὸ. Ὅπου καὶ νὰ μπεῖς Ἑλληνες. Ὅπου καὶ νὰ πᾶς ἄκοῦς Ἑλληνικά. Ἡ Πόλη εἶναι Ἑλληνική. Αὐτὸ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀπόδειξη. Εἶναι ἀξιωμα. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι αὐτὸς ὁ Ἑλληνισμὸς τί Ἑλληνισμὸς εἶναι.

Ὅποιος ξέρει τὴν Πόλη. Ὅποιος ἔζησε λίγο ἐκεῖ καὶ ἀκόμα ὅποιος γνώρισε Πολίτες δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ὁμολογήσῃ πὼς ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Πόλης, εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο. Ἐγὼ δὲν εἶμαι Πολίτης. Μενάχα ἔζησα λίγα χρόνια στὴν Πόλη. Ἡ ζωὴ αὐτὴ τῶ λίγῳ χρόνῳ μὲ πείθει πὼς ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Πόλης εἶναι ὁ ἀνώτερος Ἑλληνισμὸς ποὺ ὑπάρχει. Εἶναι

μὲ μιὰ λέξη ὁ πῶς πολιτισμένος Ἑλληνισμὸς ποὺ ὑπάρχει ἡ καλύτερα ὁ πολιτισμένος Ἑλληνισμὸς ποὺ ὑπάρχει. Ὁ πολιτισμὸς δὲν ἔχει φτιασμένα μόνο τὸν ἀριστοκράτη παρὰ καὶ τὸν μπακάλη τῆς γειτονιάς. Κι ὁ λαὸς τὸς ἀκόμα φαίνεται πὼς ζεῖ μέσα σὲ πολιτισμό. Καὶ τὰ γκαρσόνια καὶ ὁ μαγάλης καὶ ὁ ἄμαξας κτλ. Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Πόλης εἶναι πολὺ πῶς πολιτισμένος ἀπὸ μᾶς, ἂν ἐπιτρέπεται νὰ ποῦμε πὼς ἐμεῖς. Ἐδῶ πέρα (γενικὰ ὅχι ἀτομικὰ) ἀποτελοῦμε ἓνα σύνολο πολιτισμένο. Καὶ καθὼς εἶπαμε παραπάνου σὲ 50 καὶ 60 χρόνια πολιτισμὸς δὲ μορφώνεται. Γι' αὐτὸ βέβαια κ' ἐμεῖς ἐδῶ πέρα βρισκόμαστε ὅπως ὅποτε δικαιολογημένοι. Ἐνῶ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Πόλης εἶναι ἡ συνέχεια τῷ Φαναριωτῷ, γιὰ νὰ μὴν πῶ παραπάνου. Ἐπέρασαν πολλοὺς αἰῶνες. Πολλοὺς αἰῶνες γιὰ νὰ φτάξουνε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο τοῦ πολιτισμοῦ ποὺ βρίσκονται. Ὁ ζυγὸς δὲν τοὺς εἶτανε ἐμπόδιο, ἂν ἐξαίρεσει κανένας τὴν πολιτική. Ἀλλὰ μήπως δὲν ὑπάρξανε Ἑλληνες Μ. Βεζύρηδες, ὑπουργοί, διπλωμάτες κτλ. Καθὼς λοιπόν, εἶχανε πῶς πολλοὺς ἀπὸ τοὺς αἰῶνες τοῦ Goethe γιὰ ν' ἀναπτύξουνε πολιτισμό, τὸν ἀνάπτυσαν. Καὶ εἶναι Ἑλληνικός. Εἶναι βγαλμένος ἀπὸ τὰ σπλάχνα μιᾶς σειρᾶς μεγάλῃς γεννεῶν Ἑλληνικῶν. Ἐχει καὶ πολλὰ ξένα. Μὰ εἶναι τὰ ξένα ποὺ προσαρμόζονται στὸν Ἑλληνικὸ χαραχτήρα καὶ γι' αὐτὸ δὲ βλάπτουνε.

Ἐκεῖ λοιπόν μπορούμε νὰ βροῦμε ἓνα πολιτισμὸ Ἑλληνικὸ ποὺ μπορεῖ νὰ γίνῃ ἡ γύρη γιὰ νὰ μπεῖ στὸ λουλούδι ποὺ ἔκχεσε τὸ 21 καὶ τὸ 1912—13 καὶ νὰ γεννηθῇ ὁ καρπὸς ποὺ τότε λένε Νεοελληνικὸ Πολιτισμό.

Ἡ Πόλη ὅχι μόνο μᾶς ἀνήκει ὡς κληρονομία ἐθνική μὰ καὶ μᾶς χρειάζεται γιὰ νὰ φτάξουμε στὸ σκοπὸ τοῦ νέου κράτους δηλ. τὸ Νεοελληνικὸ Πολιτισμό.

ΗΡΑΣ ΓΕΡΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΑΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς—Κυκλάδων

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀφθάστου ταχύτητος πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιοι «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τρούμπας).

Ἐκκαστὴν ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῦρον,

Τήνον, Ἀνδρον καὶ Κόρθιον.

Ἐκαστὸν ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. δι' Ἀλεξάνδρειαν. Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμᾶ Κούκ καὶ Γιού, Ἀδελφῶν Γκιόλμαν καὶ Σ. Σωτηρίου, (πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμνιοῖας).

Ἐν Πειραιῶι. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ὁπισθεν Ἀγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Μ. Π. Σαλβάγον, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1.

(Ἐκ τοῦ Πρακτορείου)

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Πρὸς ἀποδοτὴν 3 ὑποτρόφων εἰς Αὐστρίαν πρὸς σπουδὴν τῆς δασολογίας.

Ἀριθ. πρωτ. 46805

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸν ὑπ' ἀριθ. 99 νόμον τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1913, ὡς καὶ τὸ ἀπὸ 12. Αὐγούστου π. ἔ. Β. Διάταγμα «περὶ τῆς συμπληρώσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἀνωτέρου προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν» προκηρύσσομεν διαγωνισμόν διεξαχθόσοντα τὴν 10 Νοεμβρίου ἔ. ἔ. πρὸς ἀποδοτὴν εἰς Αὐστρίαν 3 ὑποτρόφων διὰ τὴν σπουδὴν τῆς δασολογίας πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου διατάγματος ὀριζομένου ἀριθμοῦ τῶν 15 ὑποτρόφων καθ' ἑκάστον ἔτος πρὸς δασολογικὰς σπουδὰς εἰς ἀνωτέρας ἐν Αὐστρίᾳ Σχολὰς δασολογίας.

Οἱ ὑπεψήφιοι δέον νὰ ὑποβάλωσι δι' αἰτήσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 8ης Νοεμβρίου ἐσπέρας τὰ ἑξῆς ἔγγραφα.

1) Πιστοποιητικὸν τῆς οἰκείας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς ὅτι εἶνε Ἑλληὴς πολίται.

2) Ἐνδειξὴν ἐκ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων ὅτι τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1914 εἶχον συμπληρώσει τὸ 17ον ὄχι ὅμως ὑπερβῆ καὶ τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

3) Πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας Εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς ὅτι δὲν κατεδικάσθησάν διὰ πράξεις, προβλεπομένας ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 21, 22 καὶ 24 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

4) Πιστοποιητικὸν τῆς Ἀνατάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι εἶνε φυσικῶς ἱκανοὶ διὰ τὰ ἔργα τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας.

5) Ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Πρακτικοῦ Λυκείου.

6) Γραμμάτων καταθέσεως εἰς δημόσιόν τι ταμεῖον δραχμῶν δέκα ὡς ἐξετάστων.

Οἱ τυχόν ἐπιπληρώσαντες -ὡν στρατιωτικὴν τὸν ὑποχρέωσιν, ἢ ἀπαλλαγέντες ταύτης, δέον νὰ προσαγάγωσι τὸ ἀτομικὸν αὐτῶν νοῦ στρατοῦ βιβλιάριον.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποψηφίων ἐνεργηθῆσεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρου Διατάγματος, ἐξεταζομένων τούτων ἐν τῇ Γερμανικῇ γλώσσῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1914.

Ὁ ὑπουργὸς
ΑΝΔΡ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ἡ «Λογοτεχνικὴ Βιβλιοθήκη Φέξη» μᾶς τοιμάζει δυὸ τόμους μετὰ δηγήματα τοῦ Κ. Χατζόπουλου. Μέσα σ' αὐτοὺς θάναί «Ἡ κούλια τοῦ ἀκροπόταμου», ἢ «Τάσων», καὶ ὁ «Ὑπερόνθρωπος», ποὺ δημοσιευτήκανε στὸ «Νουμά».

— Στὴ σελίδα 250, ἀράδες 13, τοῦ περασμένου φύλλου, ἡ φράση πρέπει νὰ διαβαστεῖ ἔτσι : «.... μετὰ τὴν Ἑλλ. κατοχὴ χτυποῦσε ὅλες τίς Βουργάρικες θηριωδίες».

— Γιὰ τὸ πρῶτο βιβλίον τοῦ Ἐρνέστου Ψυχᾶρη δημοσίεψε βιβλιογραφία ὁ κ. Α. Π. Πετροκόκκινος στὸ «Νουμά» (ἀριθ. 327, 18 τοῦ Γενάρη, 1909).

— Γιὰ τὸ δεῦτερο βιβλίον τοῦ «L' appel aux armes», ναισιοναλιστικὸ μυθιστόρημα ποὺ παρὰ λίγο νὰ πάρει τὸ μεγάλο βραβεῖ τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας, 10,000 φρ. (δόθηκε στὸ γνωστὸ συγγραφεὰ Romain Rolland ἐπειδὴ, εἶπαν, εἶναι πρεσβύτερος), δημοσίεψε γαλλικὰ μελέτη κριτικὴ ὁ κ. Ν. Ἐπισκοπόπουλος, ποὺ μᾶς τὴ μεταφράζει γιὰ τὸ ἐρχόμενο φύλλο ὁ κ. Α. Π. Πετροκόκκινος.

— Γιὰ τὸν Ἐρνέστο Ψυχᾶρη δημοσίεψε ἕνα πολὺ καλὸ χρονογράφημα ὁ Κ. Τσοκόπουλος μετὰ τὸν τίτλον «Ὁ υἱὸς τοῦ ποιητοῦ» στὸ «Ἔθνος» (3 Νοεμβρ. σελ. 1). Καὶ οἱ ἄλλες φημερίδες γράψανε συμπαθητικὰ ἕνα δ.ὸ μάλιστα δημοσίεψανε ἕνα ἀρθράκι τοῦ «Βραδικοῦ Ταχυδρόμου» τοῦ Μιλάου.

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

Γενικός Διευθυντής ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΡΙΚΟΣ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοον ὁχηματῆγόν Ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 7 Νοεμβρίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΙΩΑΝΝΙΝΑ,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 20 Νοεμβρίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΑΘΗΝΑΙ,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς (μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Ὑόρκην τὴν 28 Νοεμβρίου
Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθύνετε :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας δόδος Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος, δόδος Φίλωνος ἀρ. 44 (ἐπισθεν Ἀγίας Τριάδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀσφαλισωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαιρῶς εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρίας καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ὑποστηρίζοντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημαίαν μας, μεγάλυνετε τὴν Πατρίδα μας.